

Posudek diplomové práce Petry Pokladníkové Jazyk propagačních tiskovin

Cílem předložené diplomové práce je podat jazykovou charakteristiku textů propagačních tiskovin, útvarů, jimiž jsme v každodenním životě obkloповáni, jejichž jazyk na nás výrazně působí a ovlivňuje úroveň našeho vyjadřování.

V úvodních částech své práce uvádí autorka důvody, jež ji vedly ke zpracování daného tématu (zejména vztah k problematice jazykového vyjadřování v tomto typu komunikátů, zároveň ale i osobní důvody dané zájmem o propagaci léků). V úvodních kapitolách dále vymezuje diplomantka analyzovaný útvar na pozadí obdobných typů textů (bulletin, brožura aj.).

Teoretickými východisky pro charakteristiku daných komunikátů jsou zejména práce S. Čmejrkové orientované na charakteristiku textů reklam.

Na základě promyšleně stanovených kritérií (především z roviny syntaktické a morfologické) provádí autorka podrobnou analýzu získaného jazykového materiálu. Ve své analýze se v syntaktické rovině zaměřuje na problematiku větných členů, primárně na vyjadřování přísudku a přívlastku, pozornost věnuje vztahu apozičnímu, několikanásobným větným členům, větným typům z hlediska jejich systémového základu, z hlediska výpovědního si všímá komunikačních funkcí výpovědi, dále vyjadřování záporu. V morfologické rovině zachycuje diplomantka substantiva z hlediska rozlišení konkrétní, abstraktní, apelativa, propria aj., adjektiva z hlediska tvarového, zájmena a číslovky zkoumá z hlediska četnosti jejich druhů, slovesa z hlediska užitých slovesných tvarů a z hlediska vyjadřování slovesných kategorií. Podrobně se zaměřuje také na charakteristiku neohebných slovních druhů.

Třetí hledisko nazývá diplomantka všeobecné, všímá si různých jazykových i nejazykových jevů typických pro zkoumaný útvar (grafy, doprovodné tabulky, vtipy, rýmy, oslovení aj.). Do tohoto hlediska zařazuje také nejčastější jazykové chyby a stylistické defekty. V kapitole Metody práce předkládá autorka postup při sběru a analýze jazykového materiálu, naznačuje rozdělení sebraného materiálu do tří tematicky odlišných celků.

Nejcennější částí práce je kapitola 6 (Analýza) obsahující (vždy ve stejné struktuře) výsledky výzkumu. V této kapitole autorka podrobně charakterizuje jednotlivé druhy propagačních tiskovin (tematicky zaměřené na oblast zdravotnictví, na oblast služeb a rozvoj lidské osobnosti a na akční letáky) na základě zvolených a přesně definovaných kritérií. Každý z popisovaných jevů se pokouší ilustrovat jazykovými doklady. Nezůstává u pouhého konstatování kvantitativního výskytu sledovaného jevu, ale usiluje o zachycení nejcharakterističtějších rysů vyjádření, především se však pokouší o zachycení funkce popisovaného jevu. Zajímavé je např. zjištění o vysoké frekvenci větných ekvivalentů (pochoptelně v nadpisech), ale současně i jako prostředku podporujícího dynamiku, kondenzaci na jedné straně a naplňujícího komunikační funkce expresivní a persvazivní. Podobně jednoznačný je závěr o naprosté převaze přívlastků těsných nad volnými.

K obhajobě mám následující dílčí otázky. Co rozumí autorka tvrzením *Konatelem děje je samotný produkt* (s. 48)? Z jakého důvodu pokládá diplomantka slovo *vstupenka* ze problematické (s. 83)?

Diplomová práce je zcela původní, má přehlednou a logickou kompozici, je pečlivě zpracována. Pominu-li ojedinělé interpunkční chyby (s. 7), drobné stylizační nedostatky ve slovosledu (např. s. 2), porušení shody přísudku s několikanásobným podmětem (s. 35), nevhodné zařazení výrazu *okamžitě* ke kompozitům, chybné slovnědruhovému zařazení výrazu *sám* (s. 70), problematické příklady u osobních zájmen (s. 71), ojedinělé překlepy a formální nepřesnosti (s. 2, 3) či nepřesnou stylizaci (s. 106), konstatuji, že diplomantka splnila svůj cíl. Považuji předloženou práci za zdařilou a doporučuji ji k obhajobě.

Navrhuji hodnocení výborně.

V Plzni 20. 5. 2013

PhDr. Jana Vaňková
vedoucí práce